

૪

ટીક - ટીક - ટીક

અધ્યયન નિષ્પત્તિ

- M 408 ઘડિયાળનો સમય કલાક અને મિનિટમાં વાંચે છે અને સમયને am અને pmમાં દર્શાવે છે.
- M 409 ૧૨ કલાક અને ૨૪ કલાકની ઘડિયાળને સમજે તેમજ તેમની વચ્ચેનો સંબંધ શોધે છે.
- M 4010 રોજિંદા જીવનમાં બનતી ઘટનાઓના સમયગાળાની ગણતરી કરે છે અને ઘટનાઓને ક્રમમાં ગોઠવે છે.

વિષયવસ્તુના મુદ્દા

- 4.1 ઘડિયાળમાં સમય જોવો.
- 4.2 સમયગાળો અને ઘટનાક્રમ
- 4.3 ૨૪ કલાકની ઘડિયાળ અને ૧૨ કલાકની ઘડિયાળની સરખામણી
- 4.4 સમયની am અને pmમાં રજૂઆત

પૂર્વજ્ઞાન

- સમયની પ્રાથમિક સમજ

(૧) ચાર મિત્રો ઘડિયાળમાં સમય જુએ છે, કોણ સાચું? યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

૧.		૧૨ : ૦૫	૧ : ૦૦	૧ : ૧૨	૧૨ : ૦૧
		☐ (A) રીયાન	☒ (B) અંજલી	☐ (C) અહમદ	☐ (D) સીતા
૨.		૧૧ : ૪૫	૧૨ : ૪૫	૯ : ૦૦	૯ : ૧૨
		☐ (A) નીતા	☐ (B) રોશન	☒ (C) જેમ્સ	☐ (D) ટીના
૩.		૪ : ૩૦	૬ : ૨૦	૫ : ૩૦	૪ : ૦૬
		☒ (A) ભૌમિક	☐ (B) આસ્થા	☐ (C) અર્પિતા	☐ (D) ઈશ

(૨) નીચેનામાંથી કઈ ઘડિયાળ સાચો સમય દર્શાવે છે?

૧.	૦૩:૧૦				
		☒ (A)	☐ (B)	☐ (C)	☐ (D)
૨.	૦૫:૪૫				
		☐ (A)	☐ (B)	☐ (C)	☒ (D)
૩.	૦૮:૨૫				
		☐ (A)	☒ (B)	☐ (C)	☐ (D)

(૩) નીચેનાં ચિત્રો પરથી કહો કે મિનિટ કાંટાને ખસતાં કેટલો સમય લાગશે?

૧.		થી		(A)	૨૫ મિનિટ
				☒ (B)	૩૦ મિનિટ
				(C)	૧૫ મિનિટ
				(D)	૨૦ મિનિટ
૨.		થી		(A)	૧૦ મિનિટ
				(B)	૪ કલાક
				☒ (C)	૨ કલાક
				(D)	૨૦ મિનિટ
૩.		થી		(A)	૩૦ મિનિટ
				☒ (B)	૨૦ મિનિટ
				(C)	૧૦ મિનિટ
				(D)	૪૦ મિનિટ

- (૪) નીચે આપેલી પ્રવૃત્તિઓમાંથી કઈ પ્રવૃત્તિ માટે તમને વધારે સમય લાગશે?
- (A) ચા બનાવતાં (B) તમારી શાળાના મેદાનની સફાઈ કરતાં
(C) બ્રશ કરતાં (D) તમારા વર્ગખંડની સફાઈ કરતાં
- (૫) નીચે આપેલી પ્રવૃત્તિઓમાંથી કઈ પ્રવૃત્તિ કરતાં તમને ઓછો સમય લાગશે?
- (A) સ્નાન કરતાં (B) ભોજન કરતાં (C) ગૃહકાર્ય કરતાં (D) વાળ ઓળાવતાં
- (૬) નીચે આપેલી પ્રવૃત્તિઓમાંથી કઈ પ્રવૃત્તિ કરતાં એક મિનિટ કરતાં વધારે સમય થાય?
- (A) ચપટી વગાડવી (B) આંખ પટપટાવવી
(C) હાથ હલાવવો (D) શાળાએથી ઘરે જવામાં
- (૭) કઈ પ્રવૃત્તિ એક મિનિટ કરતાં ઓછા સમયમાં કરી શકાય?
- (A) ઊભા થવું (B) ૧૦૦ વખત દોરડું ફેરવું
(C) ૨૦૦ મીટર દોડવું (D) ઘરેથી શાળામાં આવવું
- (૮) કઈ રમત એક કલાક કરતાં ઓછા સમયમાં પૂર્ણ થશે?
- (A) ફૂટબોલ (B) કબડ્ડી (C) ક્રિકેટ (D) હોકી
- (૯) રમણ ૭ : ૪૫ વાગ્યે ગૃહકાર્ય કરવા બેસે છે. તેનું ગૃહકાર્ય ૧૫ મિનિટમાં પૂર્ણ થાય છે. ત્યારે તે ઘડિયાળ સામે જુએ છે, તો તે વખતે ઘડિયાળમાં કેટલા વાગ્યા હશે?
- (A) ૮ : ૪૫ (B) ૮ : ૧૫ (C) ૭ : ૬૦ (D) ૮ : ૦૦
- (૧૦) સાંજના ૬ : ૦૦ વાગે એટલે...
- (A) ૬ : ૦૦ AM (B) ૬ : ૦૦ કલાક (C) ૧૮ : ૦૦ કલાક (D) ૧૬ : ૦૦ કલાક
- (૧૧) તારીખ ૦૧/૦૮/૨૦૧૭ને કઈ રીતે લખી શકાય?
- (A) ૮ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ (B) ૧ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૭
(C) ૨૦૧૭ સપ્ટેમ્બર, ૧ (D) સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૭, ૧
- (૧૨) ૨૪ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૮ને અંકોમાં કઈ રીતે લખાય?
- (A) ૦૨/૨૪/૨૦૧૮ (B) ૨૪/૦૨/૨૦૧૮ (C) ૦૨/૨૦૧૮/૨૪ (D) ૨૦૧૮/૨૪/૦૨
- (૧૩) જહોન અમદાવાદથી તેના પિતાજીને તારીખ ૧૮/૦૧/૨૦૧૮ના રોજ પત્ર લખે છે. આ પત્ર તેના પિતાજીને તારીખ ૨૭/૦૧/૨૦૧૮ના રોજ મળે છે. તો તેના પિતાને પત્ર કેટલામા દિવસે મળ્યો?
- (A) ૧૦ દિવસ (B) ૯ દિવસ (C) ૮ દિવસ (D) ૬ દિવસ
- (૧૪) જેની તેના બા-બાપુજી સાથે તારીખ ૨૦/૦૨/૨૦૧૮ થી ૨૪/૦૨/૨૦૧૮ સુધી કચ્છના પ્રવાસે ગઈ. તો તે કેટલા દિવસ માટે પ્રવાસે ગઈ?
- (A) ૭ દિવસ (B) ૪ દિવસ (C) ૬ દિવસ (D) ૫ દિવસ

(૧૫) વિદ્યા શાળામાં તા. ૦૬/૧૧/૨૦૧૭ થી ચાર દિવસ માટે શાળામાં ન જવા માટે તેના વર્ગ શિક્ષકને રજા ચિઠ્ઠી લખે છે. તો તેણે કઈ તારીખ સુધી રજા માટે માંગણી કરી હશે?

(A) ૦૬/૧૧/૨૦૧૭ (B) ૧૦/૧૧/૨૦૧૭ (C) ૦૯/૧૧/૨૦૧૭ (D) ૧૧/૧૧/૨૦૧૭

(૧૬) ગણેશ દરરોજ ૭ કલાક સૂવે છે. તો અઠવાડિયાના કેટલા કલાક સૂતો હશે?

(A) ૪૨ કલાક (B) ૩૫ કલાક (C) ૪૮ કલાક (D) ૪૯ કલાક

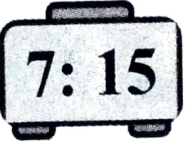

(૧૭) ટેનિસની મેચ ૫ : ૨૦ pm પર પૂરી થઈ. જો આ મેચ ૩ કલાક સુધી ચાલી હોય તો આ મેચ કેટલા વાગે શરૂ થઈ હશે?

૨ : ૨૦ Pm મેચ ચાલુ થઈ હતી.

(૧૮) ધ્વનિને શાળામાં જતાં ૩૫ મિનિટનો સમય લાગે છે. જો પોતાના ઘરેથી સવારે ૧૦ : ૧૦ વાગ્યે શાળાએ જવા નીકળે તો કેટલા વાગ્યે શાળામાં પહોંચશે?

શાળામાં જવા માટે લાગતો સમય ૩૫ મિનિટ
દેખી ૧૦ : ૧૦ વાગ્યે નીકળે તો
શાળાએ પહોંચી ત્યાં ૧૦ : ૪૫ વાગે હોય

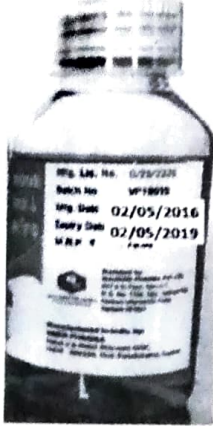
(૧૯) જુઓ અને પૂર્ણ કરો.

	મુત્રાની ઘડિયાળ	મુત્રીની ઘડિયાળ	
૧.			<ul style="list-style-type: none"> મુત્રાની ઘડિયાળનો સમય. <u>૩ : ૦૦</u> મુત્રીની ઘડિયાળનો સમય. <u>૫ : ૦૦</u> બંને ઘડિયાળ વચ્ચેનો સમયગાળો. <u>૨ કલાક</u>
૨.			<ul style="list-style-type: none"> મુત્રાની ઘડિયાળનો સમય ૨૪ કલાકની ઘડિયાળ મુજબ. <u>૧૬ : ૧૫</u> મુત્રીની ઘડિયાળનો સમય ૧૨ કલાકની ઘડિયાળ મુજબ. <u>૩ : ૧૫</u> બંને ઘડિયાળ વચ્ચેનો સમયગાળો <u>૧ કલાક</u>

(૨૦) નીચે આપેલ સમય ઘડિયાળમાં દર્શાવો.

૧૦ : ૫૦	૪ : ૦૫	૧ : ૩૦	૯ : ૦૦	૧૧ : ૩૫
				

(૨૧) ચિત્રમાં આપેલ વિગત વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧. ઉત્પાદનની તારીખ કઈ છે? ૨-૫-૨૦૧૬
૨. આ દવા કઈ તારીખ સુધીમાં ઉપયોગમાં લઈ શકાય? ૨-૫-૨૦૧૮
૩. આ દવા તારીખ ૦૩/૦૫/૨૦૧૯ કે તે પછી ઉપયોગમાં લઈ શકાય? કેમ? ના. બગડો ગઈ હોય
૪. આ દવા કેટલા વર્ષ સુધી ઉપયોગમાં લઈ શકાય? ૩ વર્ષ
૫. આ દવા ૨૦૧૮ના વર્ષમાં ઉપયોગમાં લઈ શકાય? હા

(૨૨) જોડકાં જોડો.

(અ)	જવાબ	(બ)
(૧) ૬૦ મિનિટ	૪	(૧) ૫ અઠવાડિયાં
(૨) ૨૪ કલાક	૩	(૨) ૧૫ મિનિટ
(૩) ૧/૪ કલાક	૨	(૩) ૧ દિવસ
(૪) ૩૬૦ મિનિટ	૫	(૪) ૧ કલાક
(૫) ૩૫ દિવસ	૧	(૫) ૬ કલાક

(૨૩) નીચે આપેલ કોષ્ટક જુઓ અને પૂર્ણ કરો.

ઘડિયાળનો સમય (૧૨ કલાક)	ઘડિયાળનો સમય (૨૪ કલાક)
(૧) ૭ : ૩૦ am	૭ : ૩૦
(૨) ૭ : ૦૦ PM	૧૯ : ૦૦ કલાક
(૩) ૧૧ : ૧૫ pm	૨૩ : ૧૫
(૪) ૩ : ૦૦ AM	૩ : ૦૦ કલાક
(૫) ૧૨ : ૦૦ am	૦ : ૦૦ અથવા ૨૪ : ૦૦
(૬) ૧૦ : ૦૦ AM	૧૦ : ૦૦ કલાક

(૨૪) અહીં નોંધપોથી (રોજનીશી)નાં કેટલાંક પાનાં આપેલાં છે તેનો અભ્યાસ કરો અને પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧૮ જુલાઈ, ૨૦૧૦ કાવ્યાનો જન્મ થયો.	૧૫ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૧ કાવ્યાને પ્રથમ દાંત ફૂટ્યો.	૨૦ એપ્રિલ, ૨૦૧૧ કાવ્યા બેસતાં શીખી.	૧ મે, ૨૦૧૧ કાવ્યા ચાર પગે ચાલતાં શીખી.
(A)	(B)	(C)	(D)
૧૨ જૂન, ૨૦૧૧ કાવ્યા પ્રથમ વખત ઊભી થઈ.	૧૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૧ કાવ્યાએ કેળું ખાધું.	૨૨ જુલાઈ, ૨૦૧૧ કાવ્યાએ બે પગે ચાલવાનું શરૂ કર્યું.	
(E)	(F)	(G)	

૧. કાવ્યાના જીવન કાળને યોગ્ય ક્રમમાં ગોઠવો.

A, B, F, C, D, E, G

૨. ૧૬/૦૨/૨૦૧૧ના રોજ કાવ્યાએ શું કર્યું?

→ કાવ્યાએ કેળું ખાધું.

૩. કેટલી ઉંમરે કાવ્યા ચાર પગે ચાલતાં શીખી?

→ ૨૦ મહિને

૪. કાવ્યા બેસતાં શીખી ત્યારે તેની ઉંમર કેટલી હતી?

→ ૮ મહિને

૫. કાવ્યાએ પ્રથમ કર્યું -

(A) ચાર પગે ચાલતાં શીખી.

(B) ઊભી રહી.

(C) કેળું ખાધું.

(D) દાંત ફૂટ્યો.

(૨૫) રવિવારે સવારે ૧૦ વાગે વરસાદ પડવાનો ચાલુ થયો અને બપોરે ૩ : ૧૫ વાગે બંધ થયો તો વરસાદ કેટલો સમય પડ્યો?

→ ૫ કલાક અને ૧૫ મિનિટ

સ્વઅધ્યયનપોથી
(૨૬)

ગણિત
અહીં એક તાજી કેળા વેફરનું પેકેટ આપેલ છે અને તેના પર ઉત્પાદનની તારીખ અને સમાપ્તિ તારીખ દર્શાવેલ છે. તો આ વેફર કેટલા સમય સુધી ખાવાલાયક રહેશે?

૧૧-૫-૨૦૧૯ | આજી ૧૪ માસ વડે
૧-૧-૨૦૨૦ | ખાવાલાયક રહેશે.

(૨૭) જો સોમવારે સવારે ૫ : ૫૫ વાગ્યે સૂરજ ઊગ્યો અને દિવસની અવધિ ૧૩ કલાક ૦૫ મિનિટ હોય તો સૂરજ કેટલા વાગ્યે આથમ્યો હશે?

૧૮ : ૫૦ = ૧૯ : ૦૦ કલાક

(૨૮) અનિતા ઘરેથી શાળાએ જવા માટે ૮ : ૩૫ વાગ્યે નીકળે છે અને શાળાએ ૧૦ : ૧૫ વાગ્યે પહોંચે છે, તો અનિતાએ ઘરેથી શાળાએ જવા માટે કેટલો સમય લીધો?

→ ૪૦ મિનિટ જીટલી સમય લી છે.

(૨૯) એપ્રિલ

રવિ	સોમ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	શનિ
		૧	૨	૩	૪	૫
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯
૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૪	૨૫	૨૬
૨૭	૨૮	૨૯	૩૦			

સંગીતા આજથી ૧ અઠવાડિયા ૫ દિવસ પહેલાં નવો ફોન લાવે છે અને જો ૧૫ એપ્રિલે નવો ફોન લાવી હોય તો આજની તારીખ કઈ હશે?

૨૭ - ૪

(૩૦) વર્ષમાં કુલ કેટલા અને કયા કયા મહિનામાં ૩૧ દિવસ હોય છે?

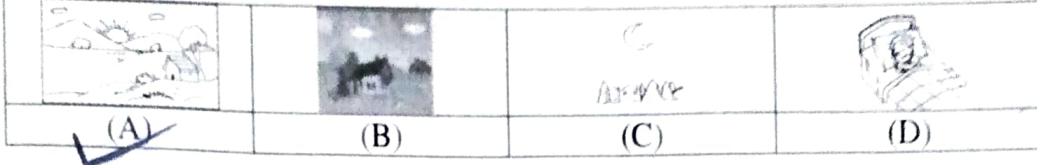
→ ૭ મહિના

→ જાન્યુઆરી, માર્ચ, મે, જુલાઈ, સપ્ટેમ્બર, નોવેમ્બર
ડિસેમ્બર

અધ્યયન નિષ્પત્તિ આધારિત સર્વત્રાહી મૂલ્યાંકન

(૧) નીચે આપેલાં ચિત્રોમાંથી કયું ચિત્ર સવારનું છે?

A

(૨) આપેલી ઘડિયાળનો સાચો સમય કયો છે?

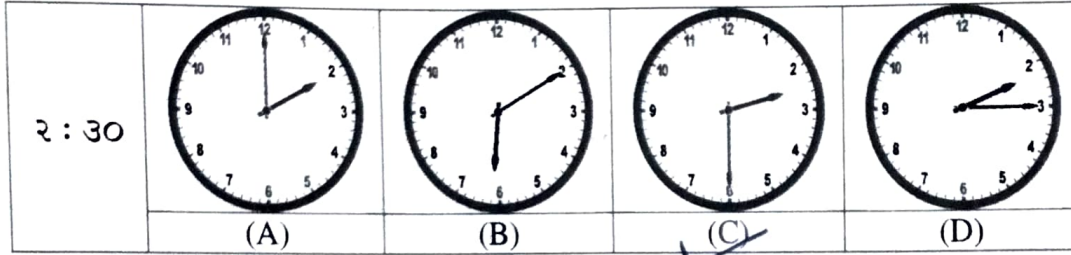
C

૧૨ : ૦૦	૧૨ : ૩૦	૬ : ૦૦	૬ : ૩૦
(A)	(B)	(C) ✓	(D)

(૩) નીચેનામાંથી કઈ ઘડિયાળ લખ્યા પ્રમાણેનો સમય દર્શાવે છે?

C

(૪) મિનિટકાંટાને ખસતાં કેટલો સમય લાગશે?

B

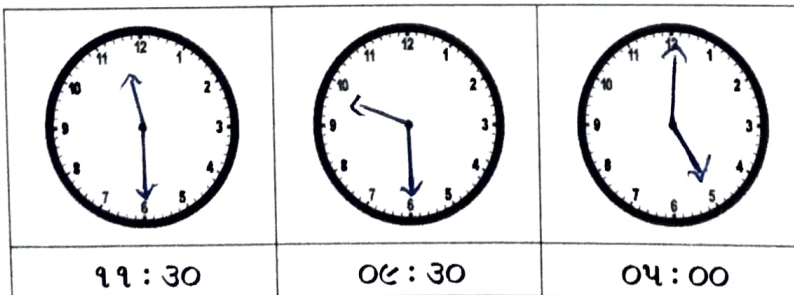

(૫) સાંજના ૮ : ૦૦ ને ૨૪ કલાકની ઘડિયાળ પ્રમાણે લખતાં...

(A) ૮ : ૦૦ am (B) ૮ : ૦૦ કલાક (C) ✓ ૨૦ : ૦૦ કલાક (D) ૧૮ : ૦૦ કલાક

• સૂચના મુજબ કરો.

(૬) આપેલા સમયને ઘડિયાળમાં દર્શાવો.

સ્વઅધ્યયનપોથી

ગણિત

ધોરણ-૪

- (૭) ભારત અને સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચે વન-ડે મેચ ૧૬ : ૩૦ કલાકે શરૂ થાય છે અને ૨૩ : ૩૦ કલાકે પૂરી જાય છે. તો આ વન-ડે મેચ કેટલો સમય ચાલી? ૧ કલાક ચાલી
- (૮) રીમા સવારના ૮ : ૧૫ કલાકે તેના ઘરેથી ચાલવા નીકળે છે. તે ૧ કિલોમીટર ચાલે છે. આ અંતર ચાલવા માટે તેને ૨૦ મિનિટનો સમય લાગે છે. તો તેણે ૧ કિલોમીટર અંતર કેટલા વાગ્યે પૂર્ણ કર્યું? ૮ : ૩૫ કલાક
- (૯) ૪ અઠવાડિયાં એટલે કેટલા દિવસ થાય? $4 \times 7 = 28$
- (૧૦) કોષ્ટક પૂર્ણ કરો.

માસનાં નામ	દિવસની સંખ્યા
જૂન	૩૦
ફેબ્રુઆરી	૨૮ કે ૨૯
માર્ચ	૩૧
ડિસેમ્બર	૩૧
એપ્રિલ	૩૦
જાન્યુઆરી	૩૧
સપ્ટેમ્બર	૩૦
ઓક્ટોબર	૩૧
જુલાઈ	૩૧
મે	૩૧
ઓગસ્ટ	૩૧